

Γενική αίματος

Αθανασία Μουζάκη,

Καθηγήτρια Εργαστηριακής Αιματολογίας-Αιμοδοσίας,
Εργαστήριο Αιματολογίας, Αιματολογικό Τμήμα, Παθολογική Κλινική,
Τμήμα Ιατρικής, Παν/ο Πατρών

Γενική αίματος

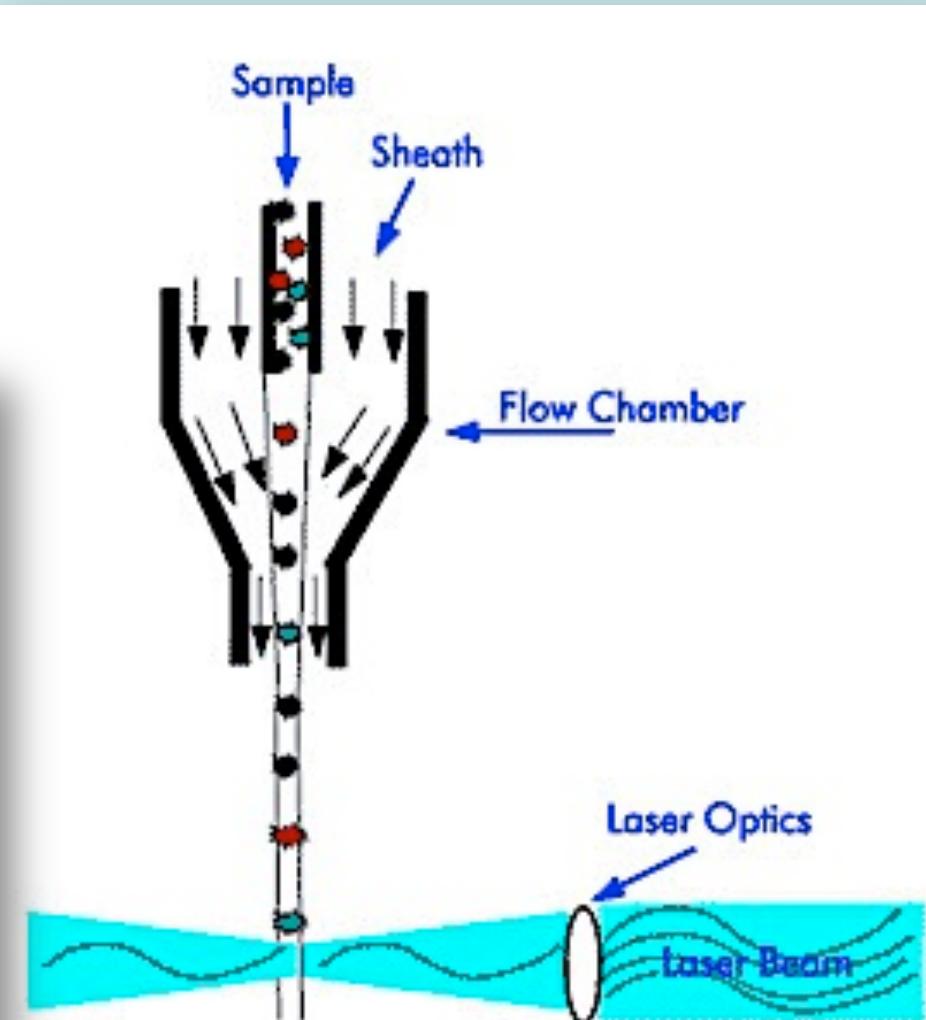
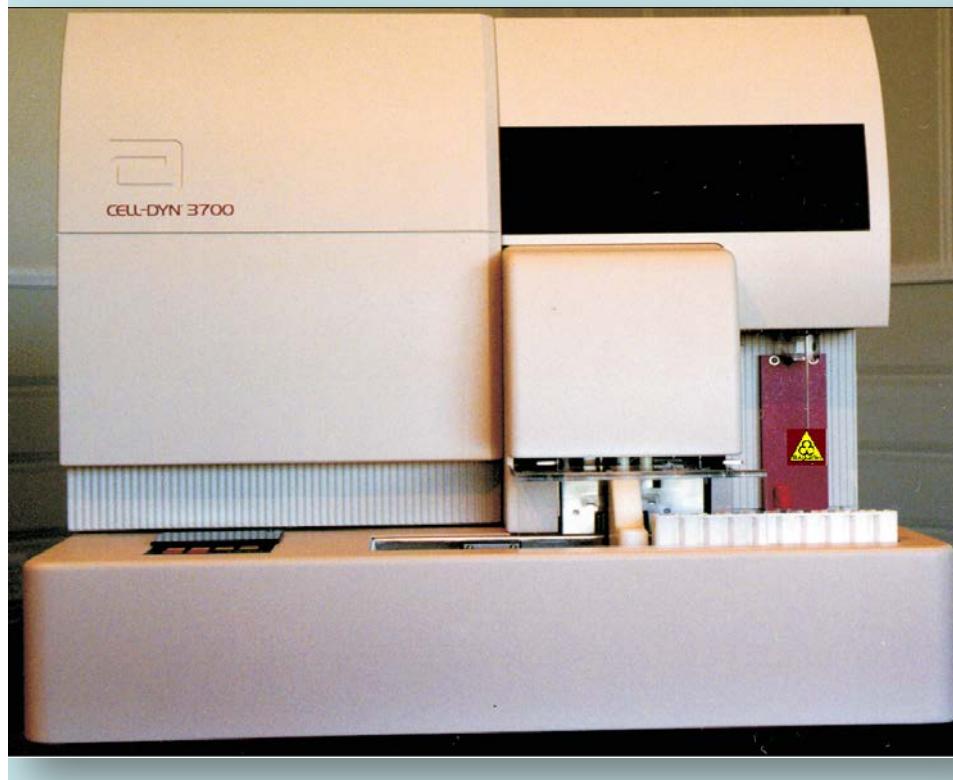
- Καταμέτρηση των έμμορφων στοιχείων του αίματος
- Καταγραφή παραμέτρων που περιγράφουν βιολογικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά των ερυθροκυττάρων

Σκοπός γενικής αίματος

- Ανίχνευση αριθμητικών αποκλίσεων στους φυσιολογικούς πληθυσμούς του περιφερικού αίματος
- Ανίχνευση ποιοτικών διαταραχών της ερυθράς σειράς

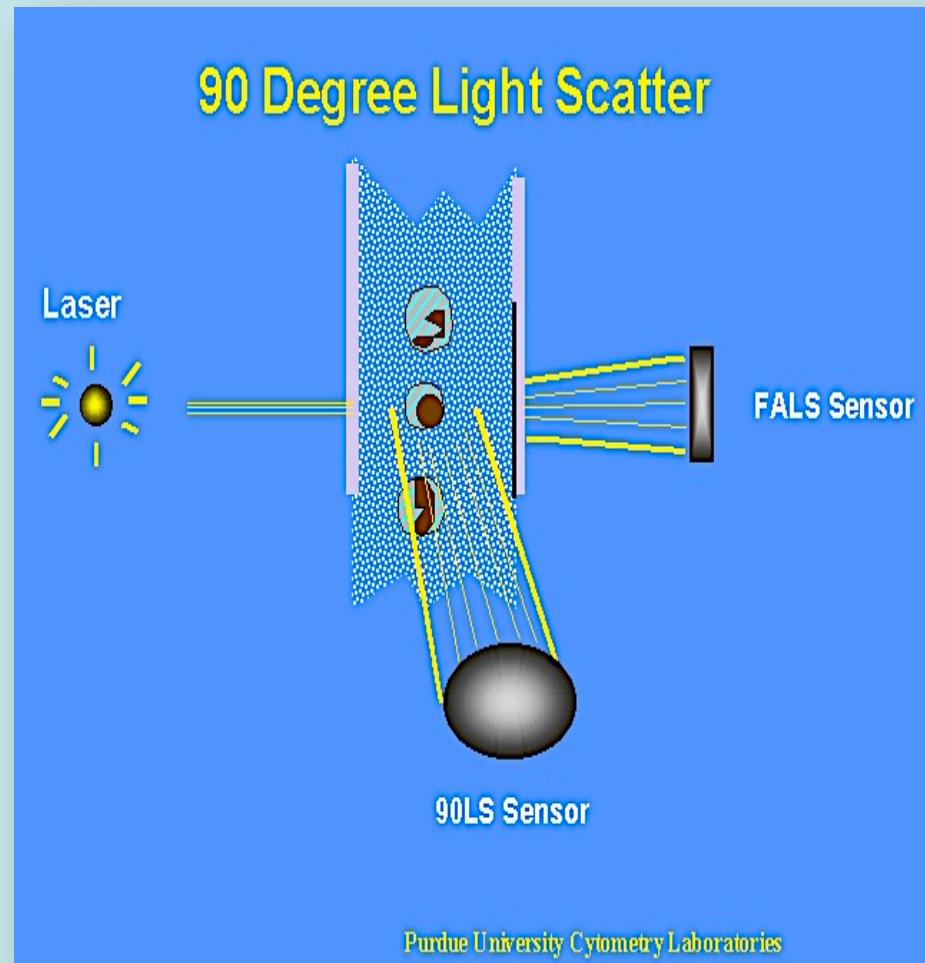
Αρχές λειτουργίας αυτόματων αναλυτών

- Καταμέτρηση
αριθμού κυττάρων
- Ογκος κυττάρου

Κατευθείαν σκεδαζόμενο φως (Forward light scatter, FSC)
→ μέγεθος κυττάρου

Υπο ευρεία γωνία σκεδαζόμενο φως (Side light scatter, SSC)
→ κοκκίωση πολυπλοκότητα πυρήνα

Purdue University Cytometry Laboratories

Γενική Αίματος

Μέτρηση του αριθμού των λευκοκυττάρων (WBC)
($\times 10^9/L$)

Μέτρηση ερυθροκυττάρων (RBC) ($\times 10^{12}/L$)

Συγκέντρωση αιμοσφαιρίνης (Hgb) (g/L)

Αιματοκρίτης (σχετικός όγκος ερυθροκυττάρων) (Hct)
(L/L)

Μέσος όγκος ερυθροκυττάρων (MCV) (fL)

Μέση περιεκτικότητα αιμοσφαιρίνης (MCH) (pg)

Μέση πυκνότητα αιμοσφαιρίνης (MCHC) (g/L)

Μέτρηση αιμοπεταλίων (Plt) ($\times 10^9/L$)

Απόλυτες τιμές έμμορφων στοιχείων αίματος

- Λευκοκύτταρα (WBC) ($\times 10^3/\mu\text{L}$)
- Ερυθροκύτταρα (RBC) ($\times 10^6/\mu\text{L}$)
- Αιμοπτετάλια (PLT) ($\times 10^3/\mu\text{L}$)

ΛΕΥΚΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΛΕΥΚΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ είναι η προσοστιαία αναλογία των υποπληθυσμών των λευκοκυττάρων επί του συνόλου των λευκών

- Ουδετερόφιλα (NEUT)
- Λεμφοκύτταρα (LYMPH)
- Μονοκύτταρα (MONO)
- Ήωσινόφιλα (EO)
- Βασεόφιλα (BASO)

Παράμετροι που αποτελούν δείκτες της μάζας των ερυθροκυττάρων

- Μέτρηση αιμοσφαιρίνης (Hb) (g/dL)
- Μέτρηση αιματοκρίτη (Ht) (%)
Η ποσοστιαία αναλογία της μάζας των ερυθρών σε σχέση με τον συνολικό όγκο αίματος

Ερυθροκυτταρικό δείκτες

Δείκτες που περιγράφουν μορφολογικά
χαρακτηριστικά των ερυθρών

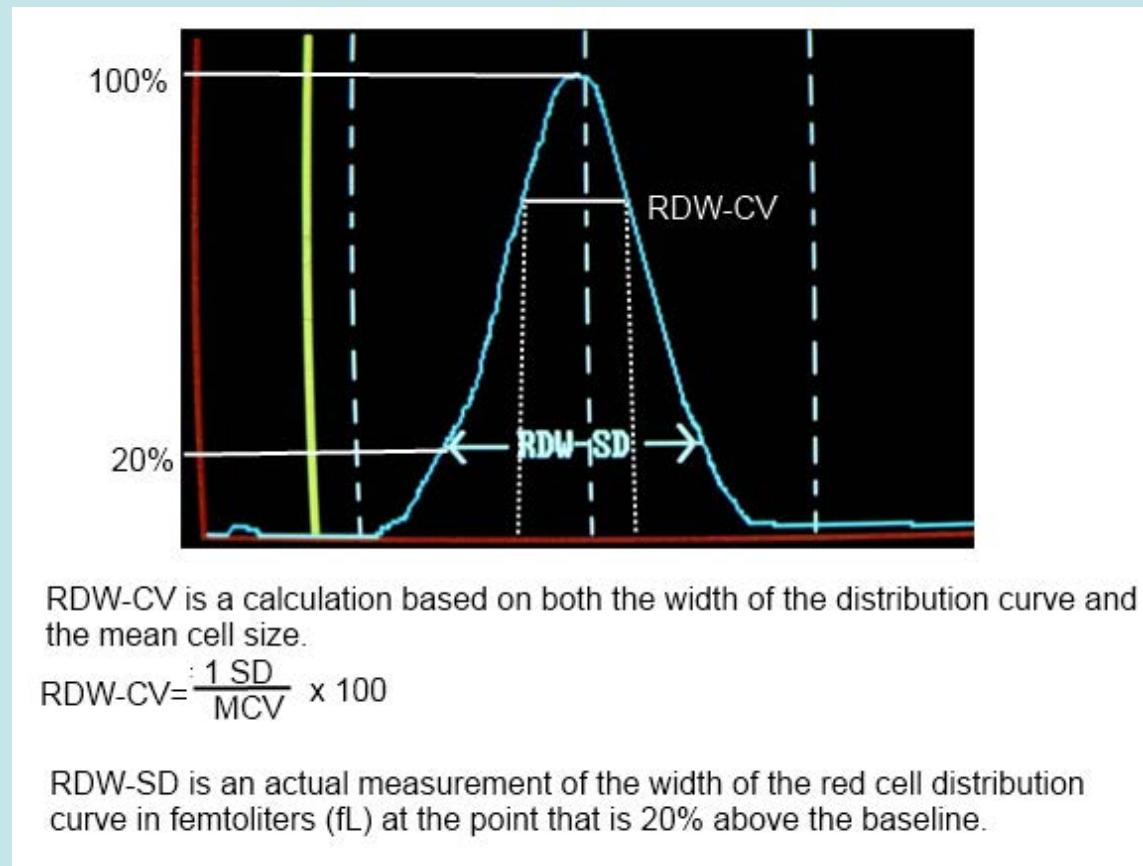
- MCV
- MCH
- MCHC
- RDW

RDW-CV: Εύρος κατανομής ερυθρών

MCV (Mean corpuscular volume)

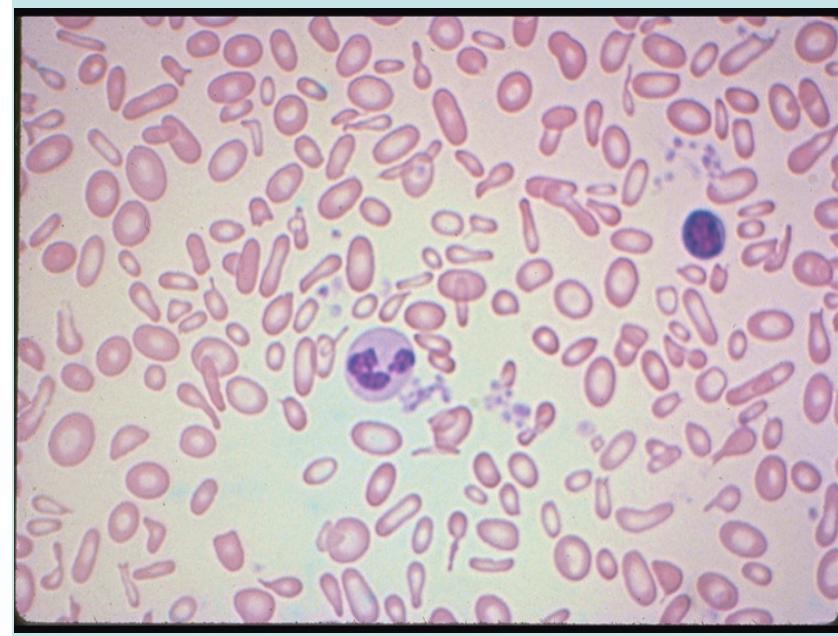
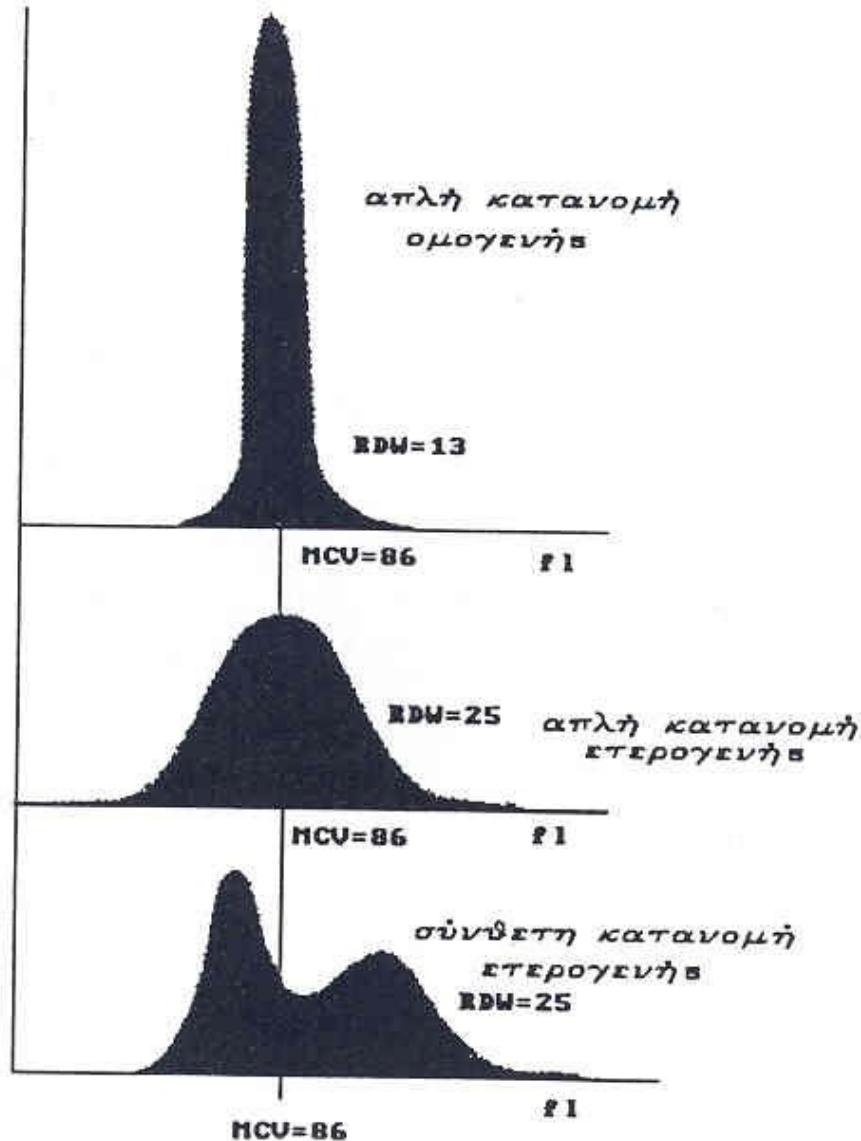
Μέσος όγκος ερυθρών (90 ± 5 fL)

RDW-SD (Red Cell Distribution Width)

RDW

ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

MCH
(Mean corpuscular hemoglobin)
μέση περιεκτικότητα Hb, 30 ± 2 pg

$$\text{MCH} = \text{Hb}/\text{RBC}$$

MCHC
**(Mean corpuscular hemoglobin
concentration)**
μέση πυκνότητα Hb, 30 ± 4 %

$$\text{MCHC} = \text{Hb}/\text{Ht}$$

Μέτρηση ολικού αίματος σε αυτόματο αναλυτή:

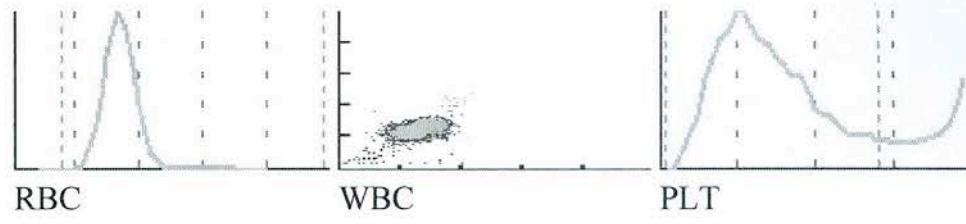
T.K.E 1η ώρα

Φ.Τ. : 0 - 10

	<u>ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ</u>	<u>ΑΙΜΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ</u>	<u>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ</u>	<u>Φ.Τ.</u>	<u>ΑΠΟΛΥΤΩΣ</u>
WBC	<u>Λευκά αιμοσφαίρια</u>		5,97	K/ μ l	4,0 - 11
NEUT	Ουδετερόφιλα		51,10	%	50 - 70
LYMPH	Λεμφοκύτταρα		40,50	%	20 - 40
MONO	Μονοκύτταρα		5,20	%	0 - 8
EOS	Ηωσινόφιλα		3,00	%	0 - 6
BASO	Βασεόφιλα		0,20	%	0 - 1
RBC	<u>Ερυθρά Αιμοσφαίρια</u>		5,20	M/ μ l	4,2 - 6,2
HGB	<u>Αιμοσφαιρίνη</u>		15,60	g/dL	11,8 - 17,0
HCT	<u>Αιματοκρίτης</u>		46,20	%	36,0 - 52,0
MCV	Μέσος όγκος RBC		88,80	fL	79,0 - 98,0
MCH	Μέση περιεκτικ. Hb		30,00	pg	26,0 - 32,0
MCHC	Μέση πυκνότητα Hb		33,80	g/dL	31,4-38,5
RDW-CV	Εύρος καταν. RBC		13,10	%	
PLT	<u>Αιμοπετάλια</u>		142,00	K/ μ l	150 - 400
PDW	Εύρος κατανομής PLT		23,60	fL	9,0 - 17,0
MPV	Μέσος όγκος PLT		14,6	fL	9,0 - 13,0
PCT	Αιμοπεταλιοκρίτης		0,21		
NRBC	<u>Εμπύρηνα Ερυθρά</u>			%	
RET	<u>ΔΕΚ</u>			%	0,0 - 2,0

ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

<u>ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ</u>	<u>ΔΕΥΚΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΣ</u>
<u>ΕΡΥΘΡΩΝ</u>	<u>ΤΥΠΟΣ</u>
Υποχρωμία	Βλαστοκύτταρα
Μικροκυττάρωση	Προμυελοκύτταρα
Ανισοκυττάρωση	Μεταμυελοκύτταρα
Μακροκυττάρωση	Μυελοκύτταρα
Ποικιλοκυττάρωση	Ραβδοπύρηνα
Στοχοκυττάρωση	Διεγ. Λεμφοκύτταρα
Βασεόφιλη στίξη	Εμπ. Ερυθρ.
Πολυχρωματοφιλία	Ατυπα
Σφαιροκυττάρωση	ΣΧΟΛΙΑ

MPV = mean platelet volume/size

Μέσος όγκος/μέγεθος αιμοπτεταλίων

φΤ = 7.5-11.5 fL

Μεγαλύτερο μέγεθος - αυξημένος κίνδυνος για έμφραγμα ή εγκεφαλικό

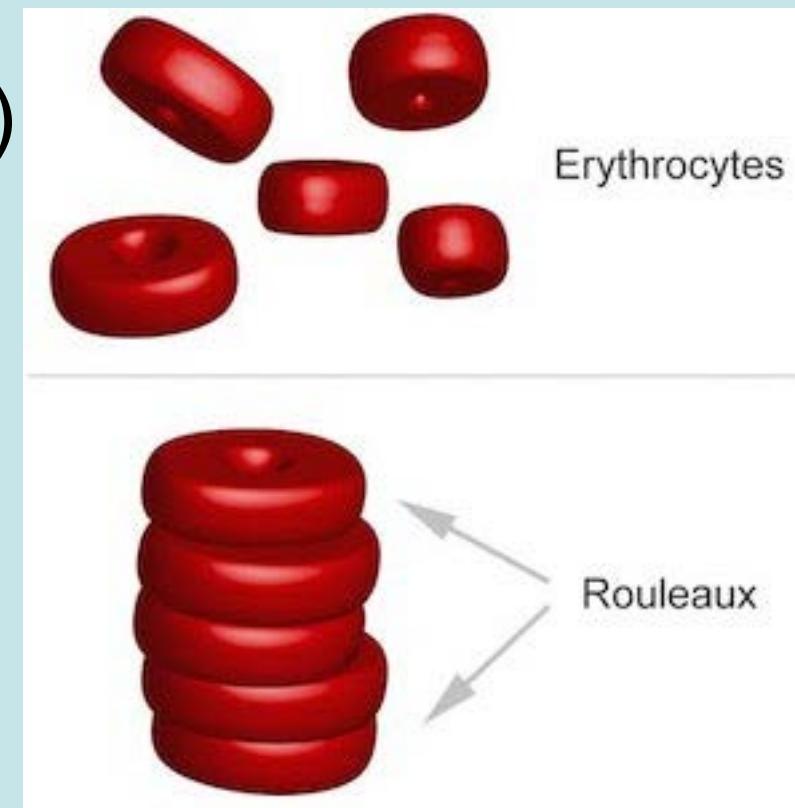
Μικρότερο μέγεθος - αυξημένος κίνδυνος για αιμοραγία

TKE : ταχύτητα καθίζησης ερυθρών (ESR=erythrocyte sedimentation rate)

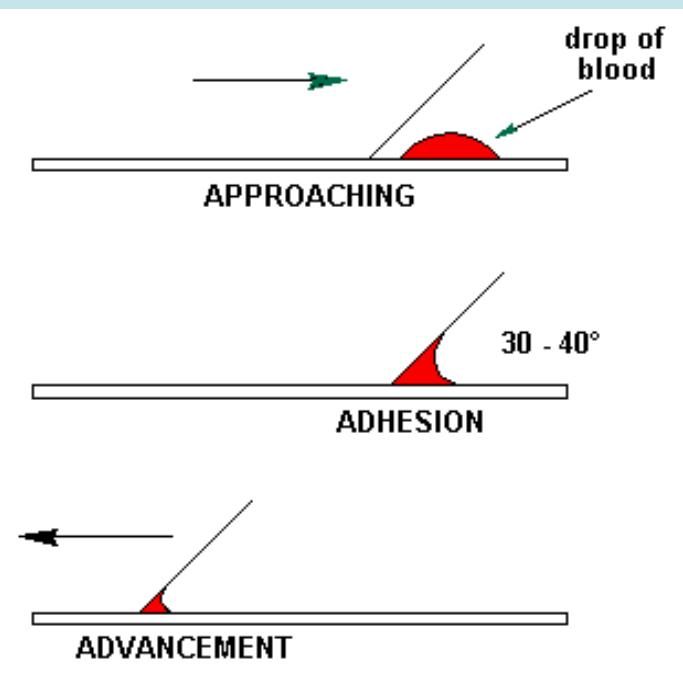
Η ΤΚΕ εξαρτάται από:

- Αριθμό + σχήμα RBCs
- Πρωτείνες του πλάσματος (θετ. συσχ. με αντισώματα, ινωδογόνο / αρν. συσχ. με λευκωματίνη)
- Χοληστερίνη (αρν. συσχ.)
- Ηλικία, φύλλο (περισ. σε γυν.)

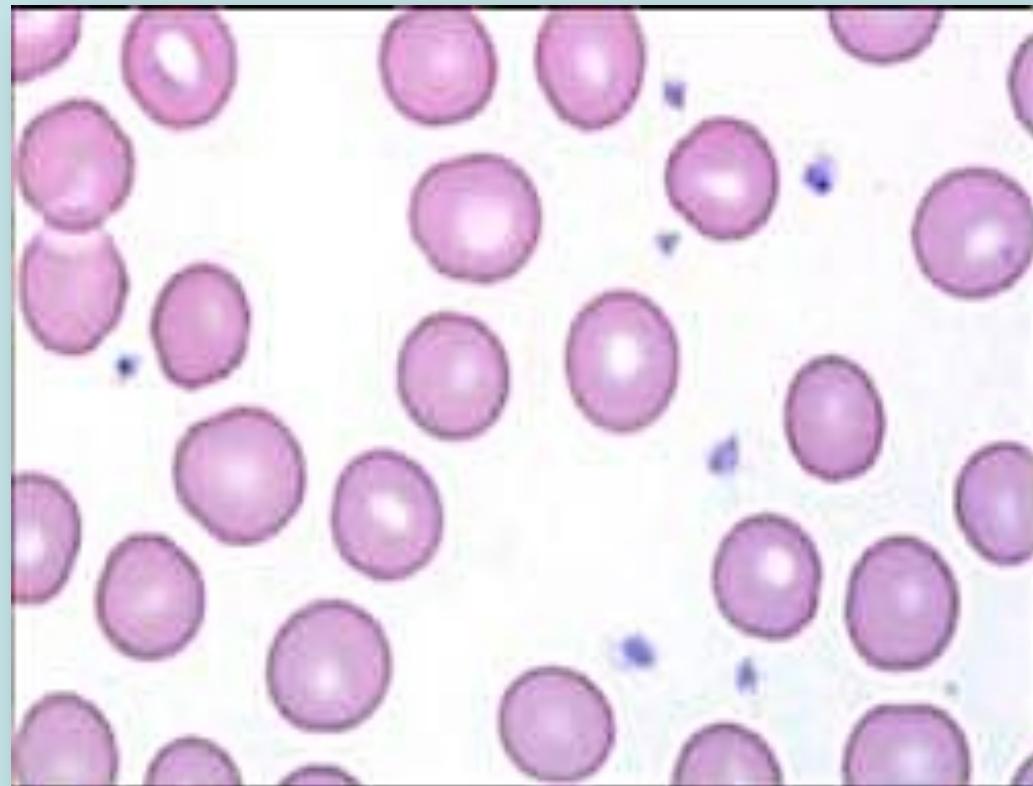
Επίχρισμα περιφερικού αίματος:

Για να καθοριστεί άν τα ερυθροκύτταρα (RBCs), τα λευκοκύτταρα (WBCs) και τα αιμοπτετάλια (PLTs) έχουν φυσιολογική μορφολογία και αριθμό, για την διάκριση μεταξύ των διαφόρων τύπων των WBCs και τον ορισμό της εκατοστιαίας αναλογίας αυτών στο αίμα.

Αιμοπτετάλια

Είναι τμήματα των μεγακαρυοκυττάρων στο αίμα
Εμπλέκονται στην πήξη του αίματος και στην φλεγμονή

Πολυμορφοπύρηνα λευκοκύτταρα

Βασεόφιλα

Ηωσινόφιλα

Ουδετερόφιλα

Ονομάζονται και
κοκκιοκύτταρα επειδή
περιέχουν κοκκία

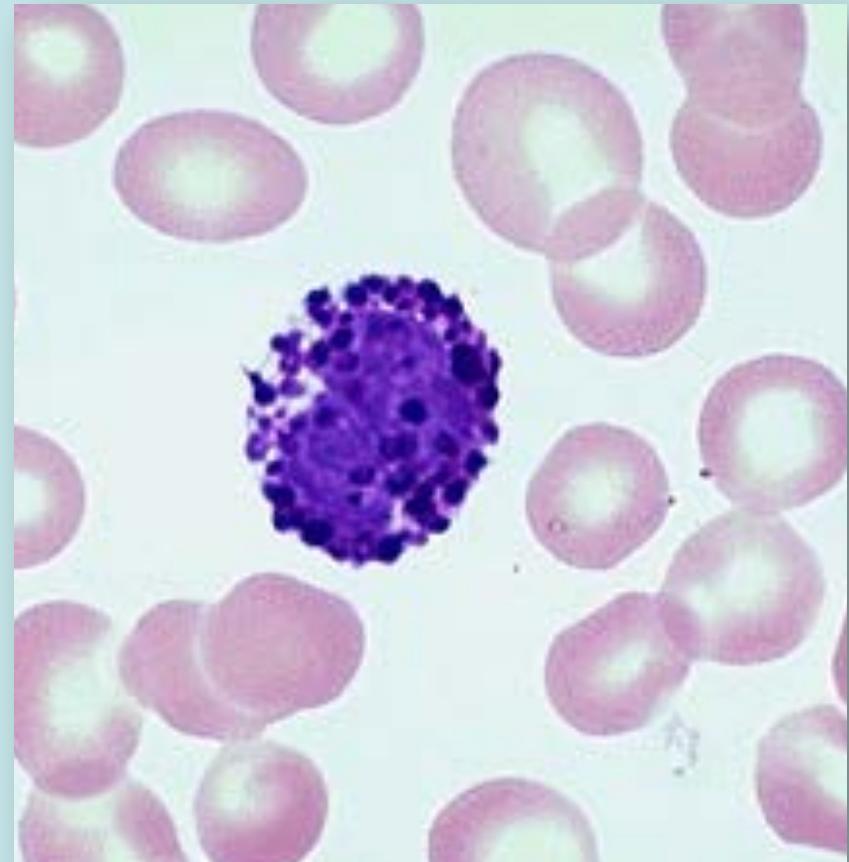
Βασεόφιλα

Βάφονται με βασικές
χρωστικές

**Μεσολαβούν τις αντιδράσεις
αλλεργίας και φλεγμονής**

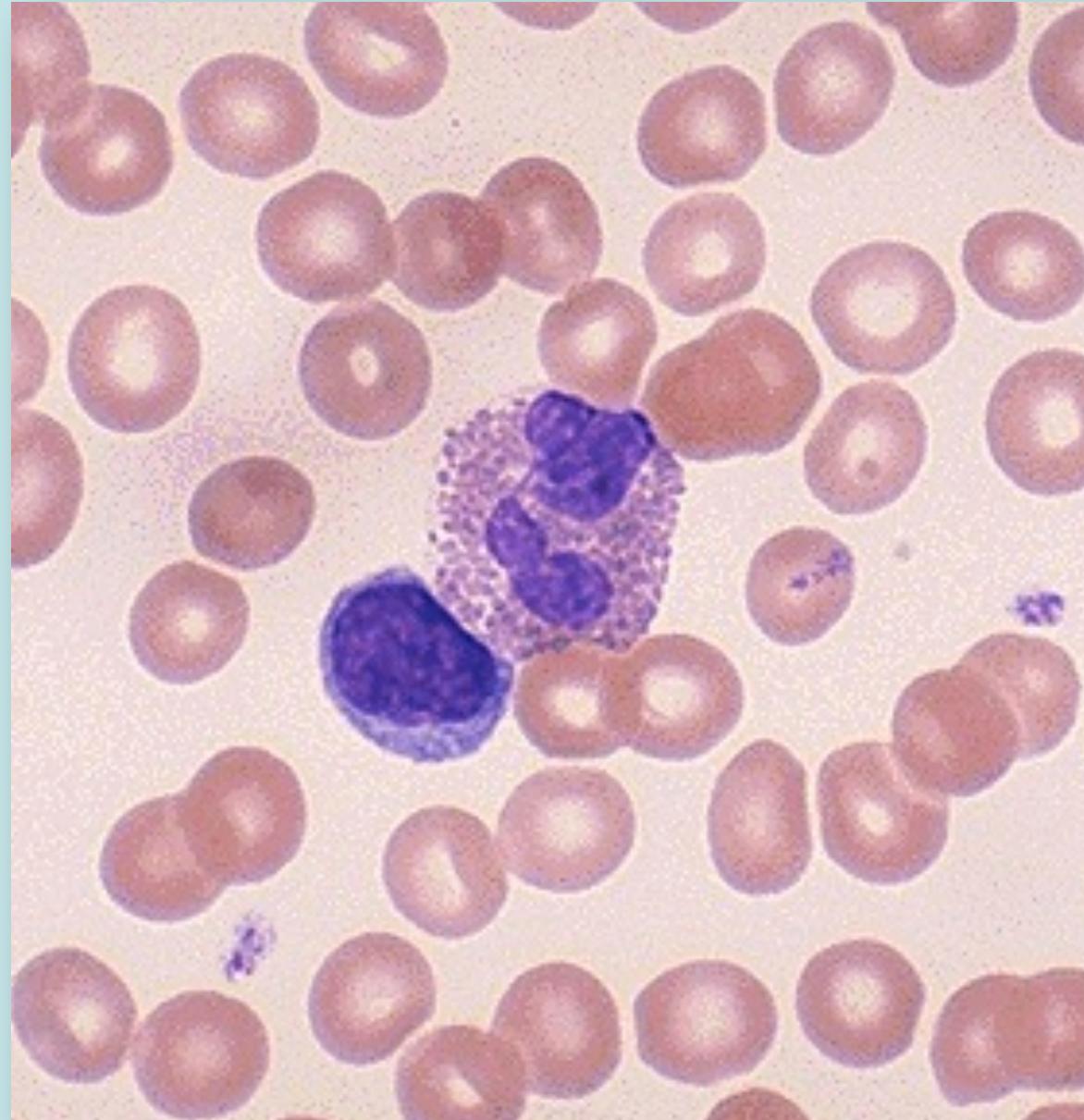
Εκκρίνουν ισταμίνη και
άλλους παράγοντες της
φλεγμονής από τα κοκκία
τους

Αποτελούν μόνο το 0.5% των
WBC της κυκλοφορίας

Ηωσινόφιλα

Βάφονται με την
όξινη χρωστική,
ηωσίνη
Δρουν σε
παρασιτικές
λοιμώξεις και στην
αλλεργία
Φαγοκυττάρωση
1-3% των
κυκλοφορούντων
WBC

Ουδετερόφιλα

Βάφονται με βασικές και όξινες χρωστικές
Φαγοκύτταρα της φυσικής ανοσίας
Φτάνουν πρώτα στο σημείο φλεγμονής
Αποδόμηση των φαγοκυτταρομένων υλικών από τα κοκκία 50-70% των κυκλοφορούντων WBC

Μονοκύτταρα

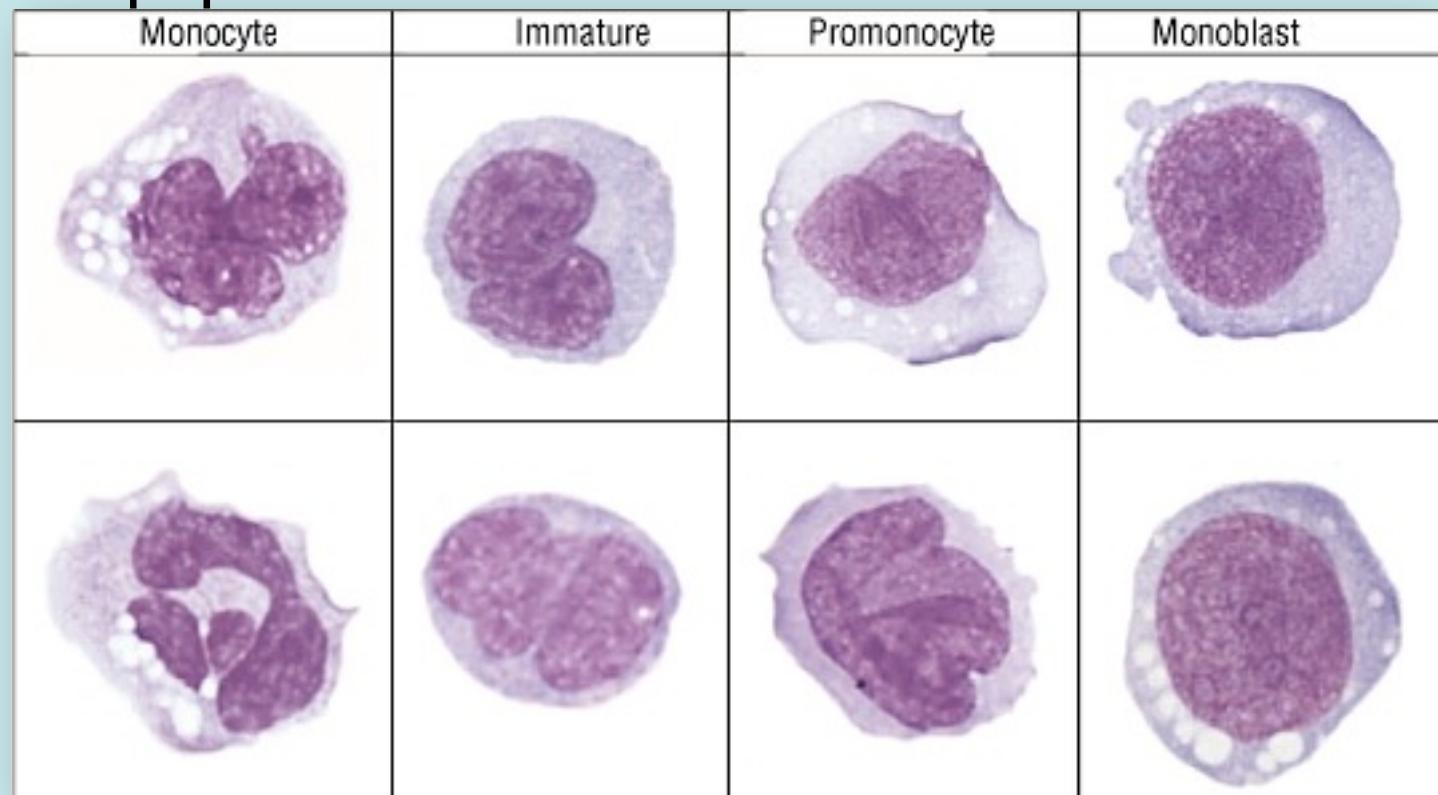
Φαγοκυττάρωση

Μικρός χρόνος ζωής στο αίμα

Μεταναστεύουν και εγκαθίστανται σε ιστούς όπου

διαφοροποιούνται σε μακροφάγα

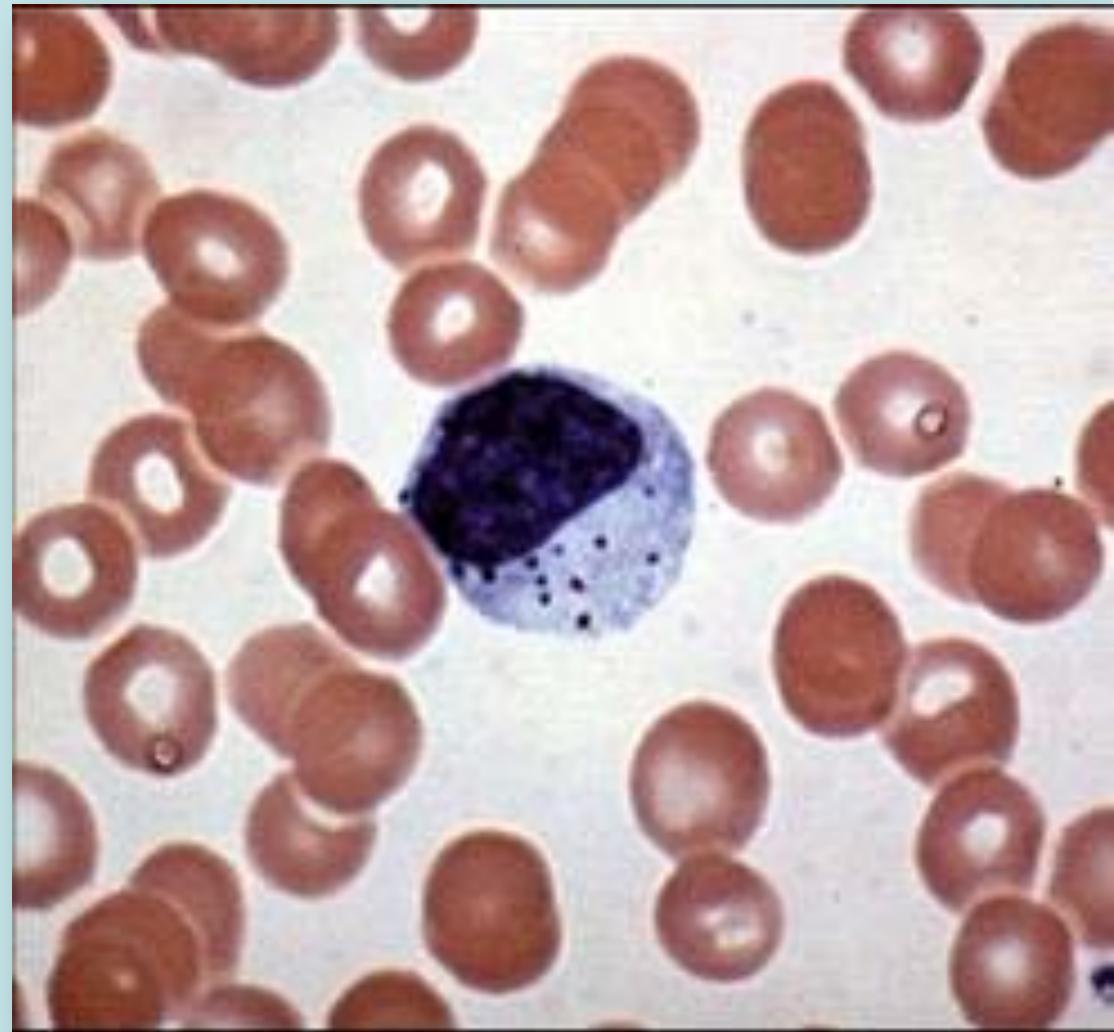
3-7% των κυκλοφορούντων WBC

Φυσικά φονικά κύτταρα (NK cells)

Τύπος μεγάλων
κοκκιωδών
λεμφοκυττάρων
(large granular
lymphocytes, LGL)
Σημαντικά στην
ανοσία έναντι του
καρκίνου και των
Ιών

Αναγνωρίζουν
κύτταρα που έχουν
έλλειψη του MHC
τάξης I

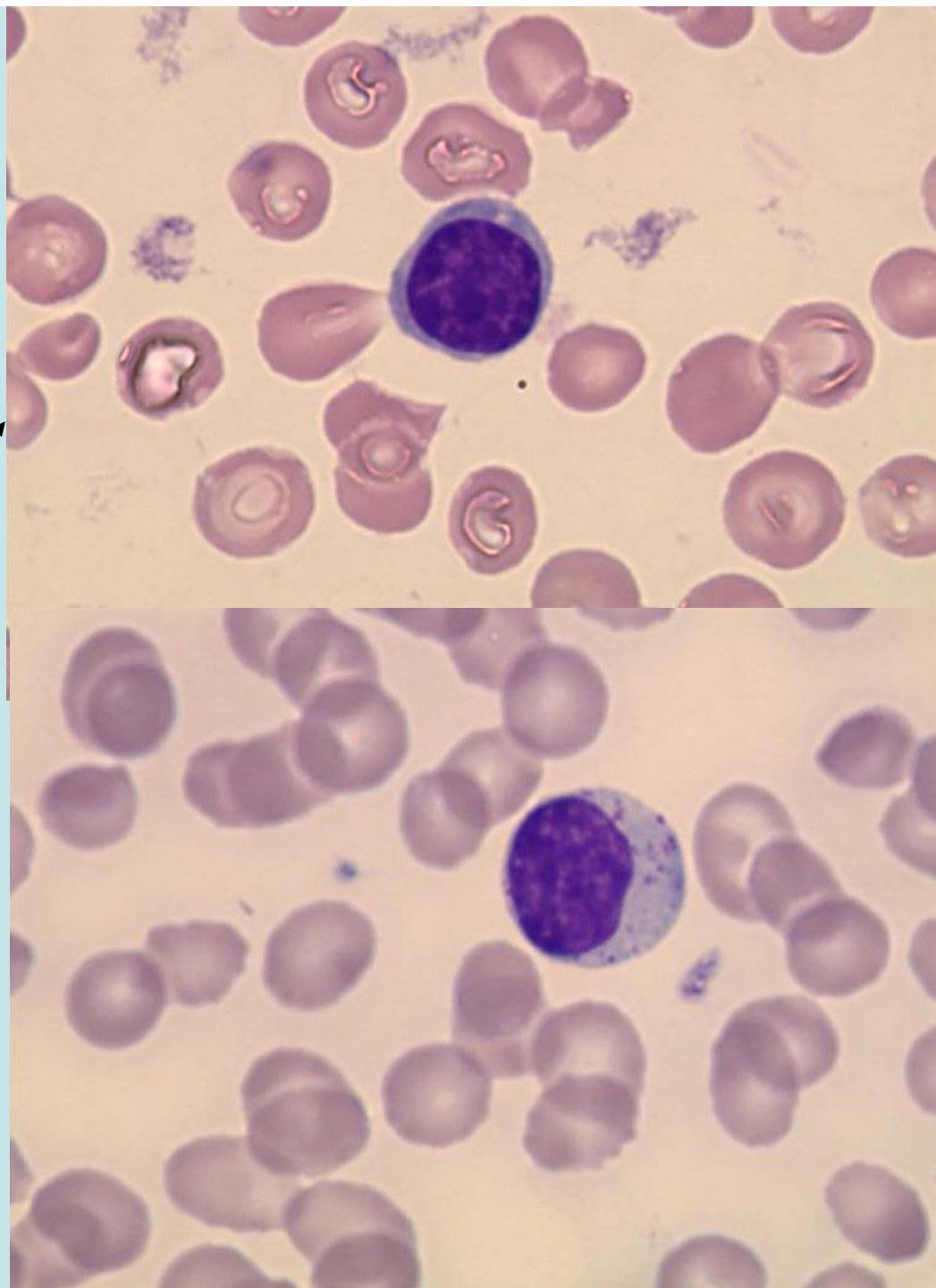
Λεμφοκύτταρα

Τ ή Β

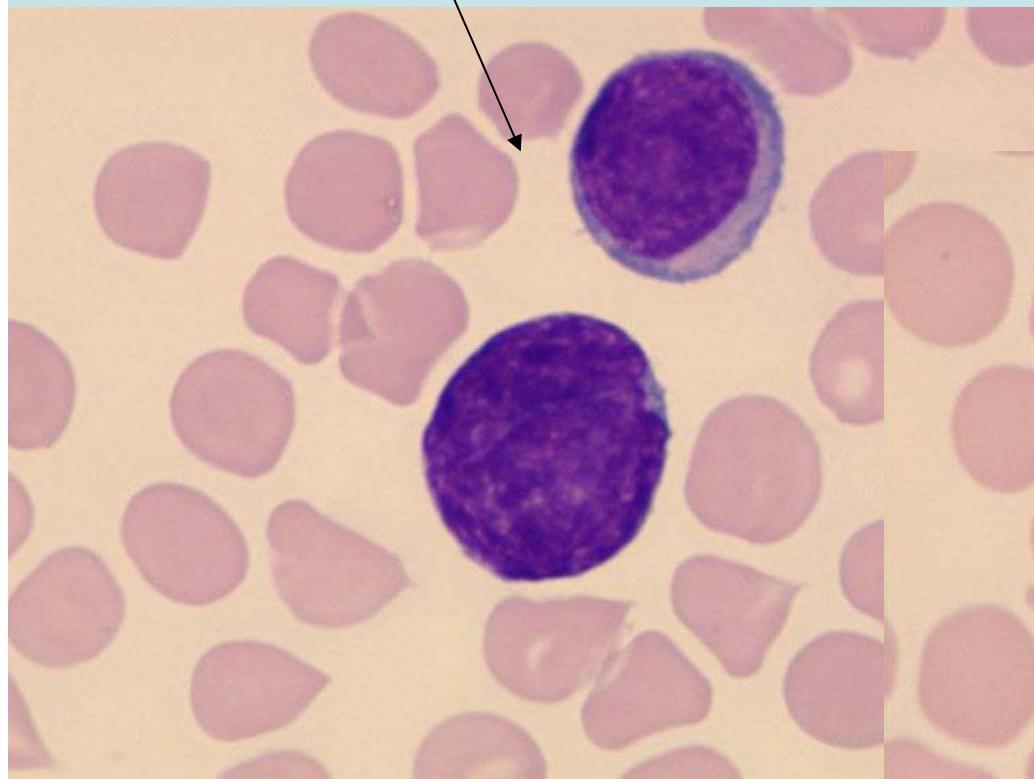
Η δράση τους είναι
απαραίτητη για την
επίκτητη ανοσία

20-35% των
κυκλοφορούντων
WBC

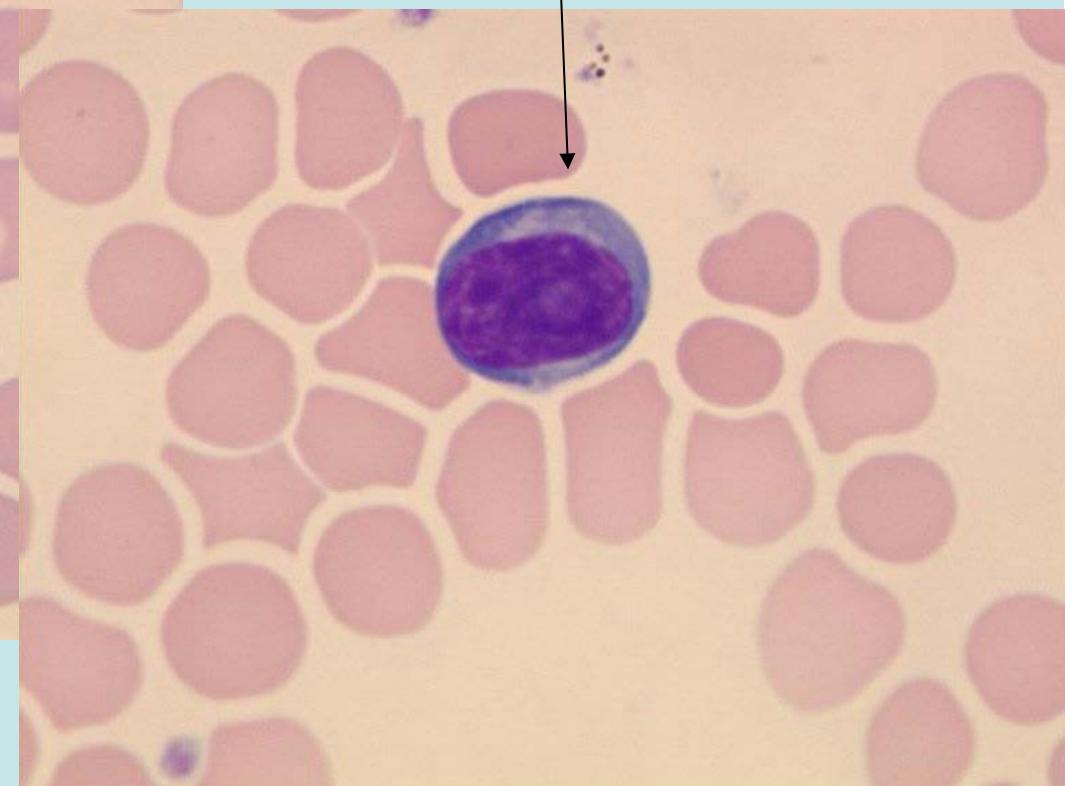
Μικρό &
μεγάλο
λεμφοκύτταρο

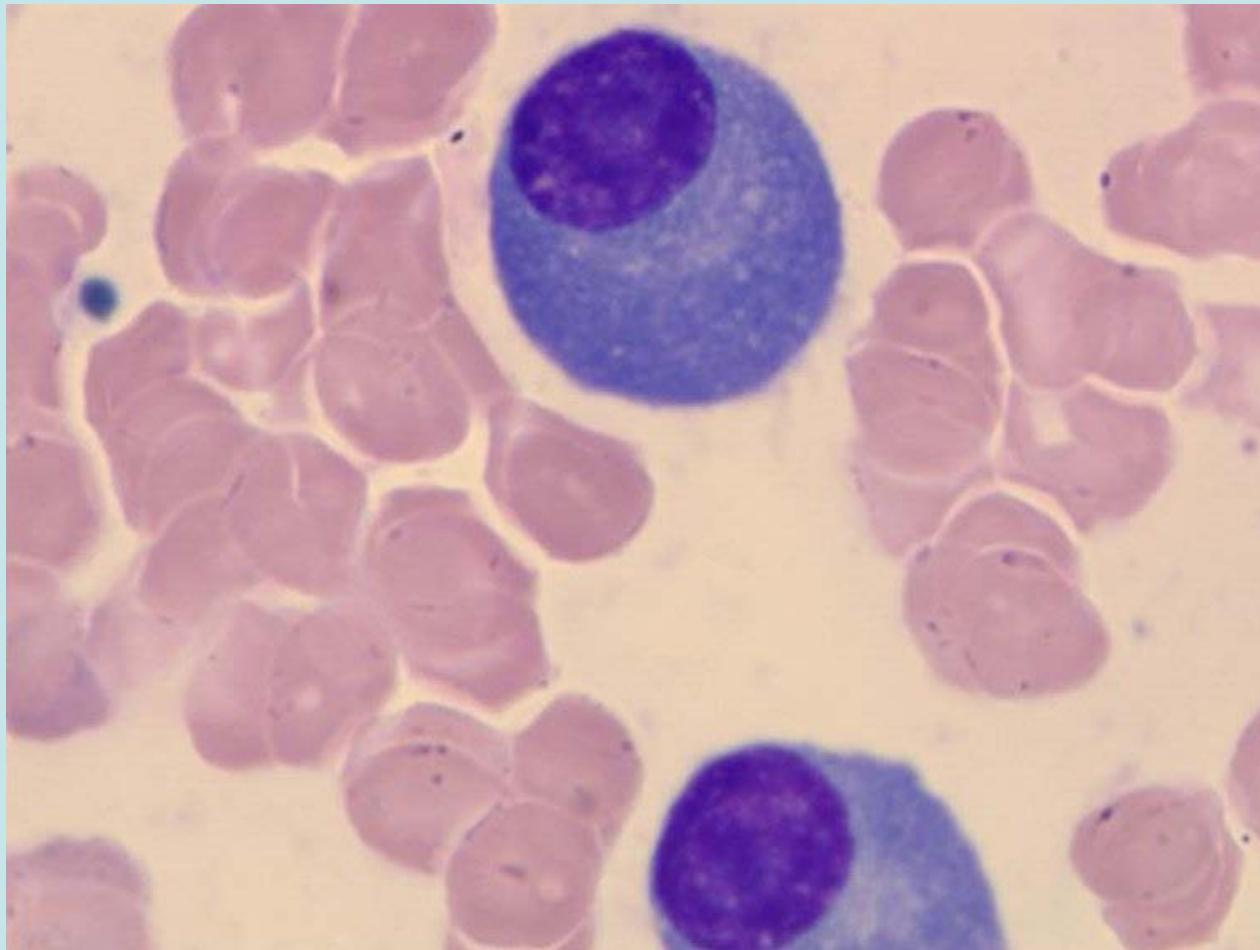
Λεμφοβλάστες

Προλεμφοκύτταρο

Πλασματοκύτταρο

Δικτυοερυθροκύτταρα (ΔΕΚ): 25-100.000/ μ L

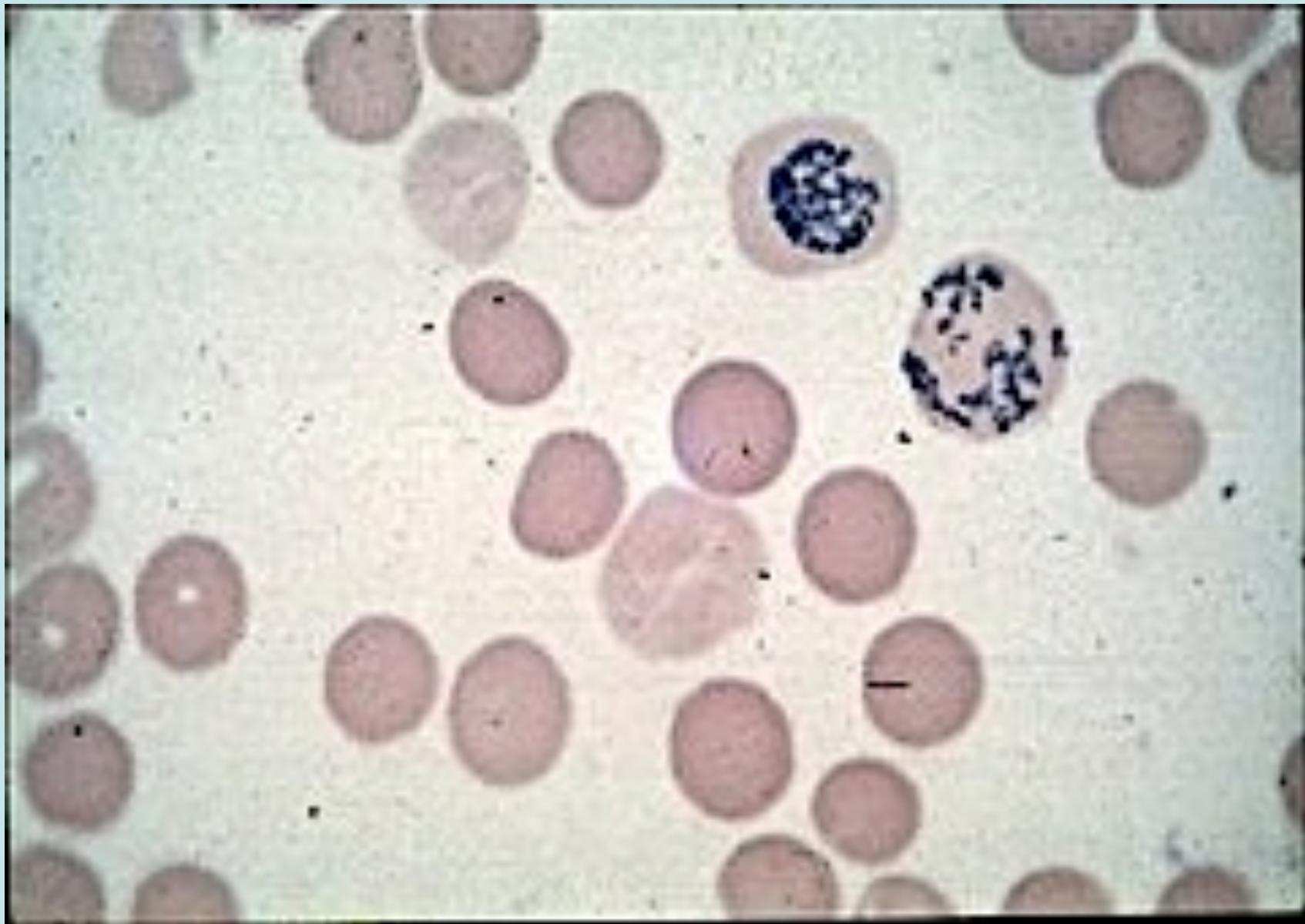
Τελευταίο στάδιο διαφοροποίησης πριν το
ώριμο ερυθροκύτταρα

Χρόνος ζωής στο περιφερικό αίμα 24 ώρες

Μέτρο της ερυθροποιητικής δραστηριότητας
του μυελού των οστών

% ΔΕΚ επί του συνόλου των ερυθροκυττάρων

Ακριβέστερη μέτρηση η απόλυτη τιμή τους

Αριθμητικές αποκλίσεις λευκοκυτταρικών υποπληθυσμών

Λευκοκυττάρωση

- Ουδετεροφιλία
- Λεμφοκυττάρωση
- Μονοκυττάρωση
- Ηωσινοφιλία
- Βασεοφιλία

Λευκοπενία

- Ουδετεροπενία
- Λεμφοπενία
- Μονοκυτταροπενία

Αναστροφή τύπου

- Ποσοστιαία υπερίσχυση των λεμφοκυττάρων σε σχέση με τα ουδετερόφιλα

Περαιτέρω διερεύνηση
αύξησης λευκοκυτταρικών υποπληθυσμών

Μορφολογία σε επίχρισμα περιφερικού
αίματος

Ανοσοφαινότυπος κυττάρων περιφερικού
αίματος

Ανοσοφαινότυπος κυττάρων περιφερικού αίματος

Χαρακτηρισμός λευκοκυτταρικών πληθυσμών
βάσει των αντιγόνων επιφανείας που εκφράζουν,
όπως:

Τα Τ λεμφοκύτταρα: CD2⁺, CD3⁺, CD4⁺, CD8⁺

Τα Β λεμφοκύτταρα CD19⁺, CD20⁺

Τα μονοπύρηνα CD14⁺

Φυσικοί φονείς CD3-CD16⁺

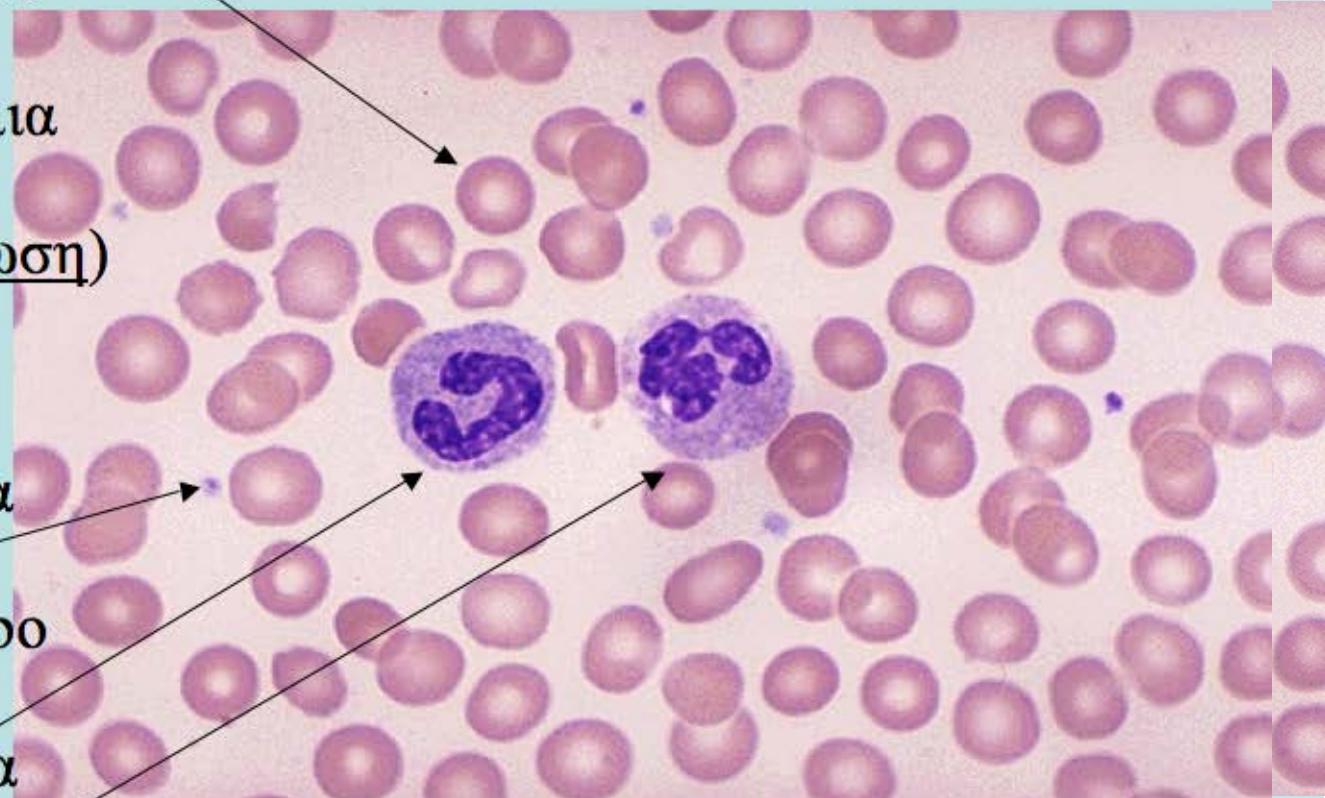
Επιχρίσματα αίματος

Φυσιολογικά RBC's:

Έχουν μια κεντρική ωχρή περιοχή στο 1/3 περίπου του μεγέθους τους. Τα RBC's παρουσιάζουν μια μικρή διακύμανση στο μέγεθος (ανισοκυττάρωση)

Και στο μέγεθος (ποικιλοκυττάρωση).

Παρατηρούνται κάποια μικρά ασαφή μπλε αιμοπετάλια. Στο κέντρο του οπτικού πεδίου αριστερά βρίσκεται ένα **band neutrophil** και στα δεξιά ένα κατάτμητο ουδετερόφιλο.

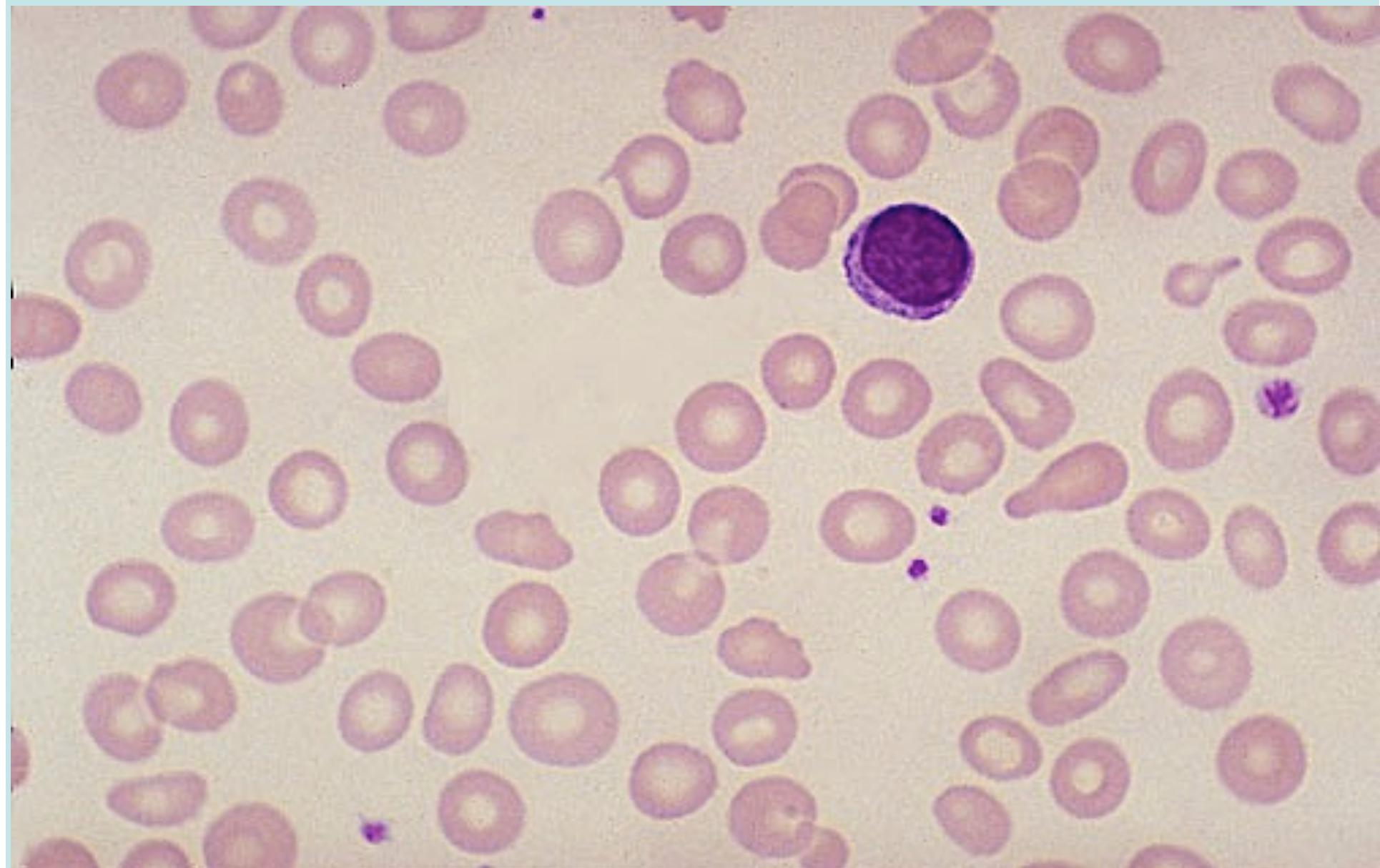

MCV, MCH, RDW - OK

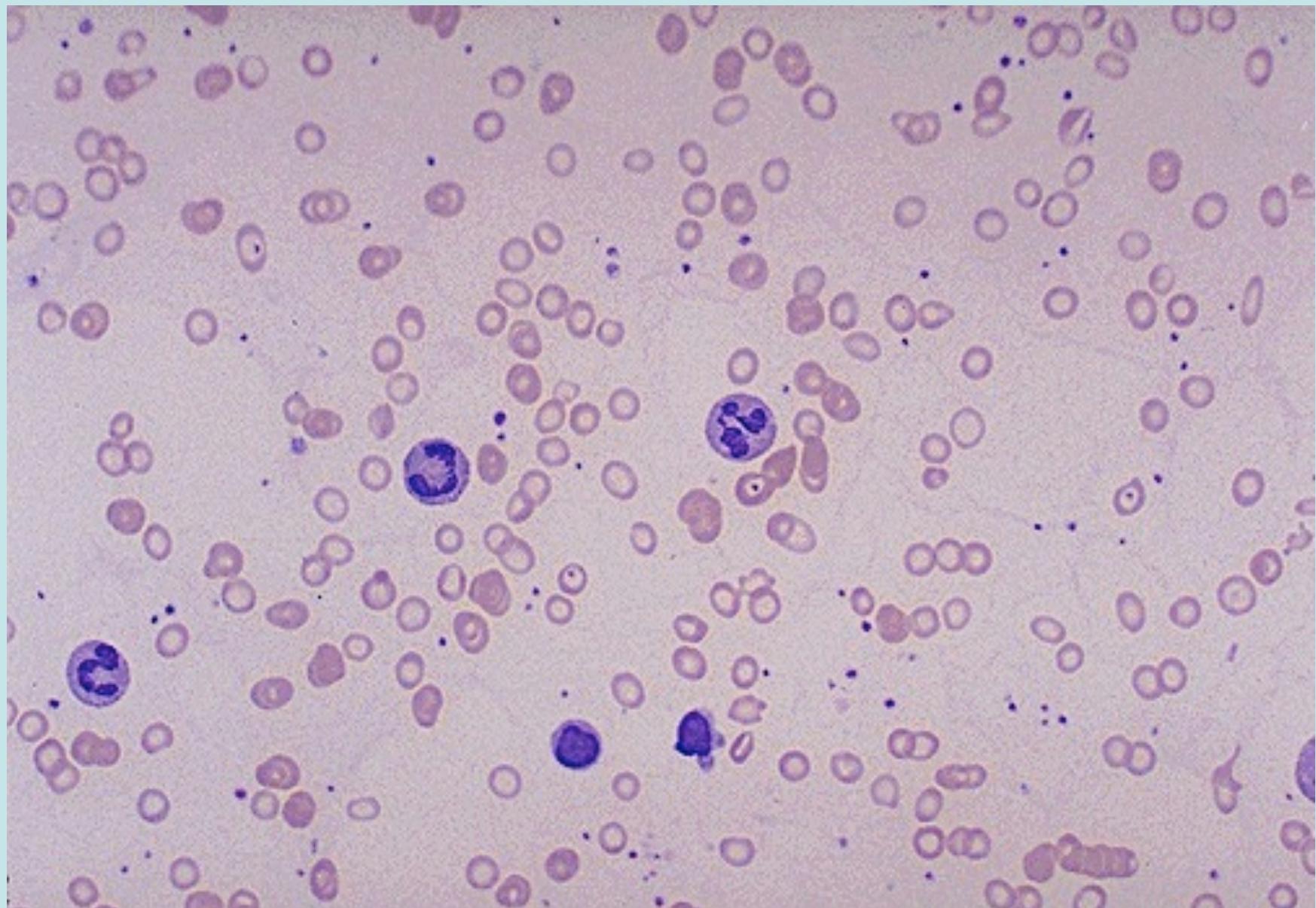

MCV

MCH

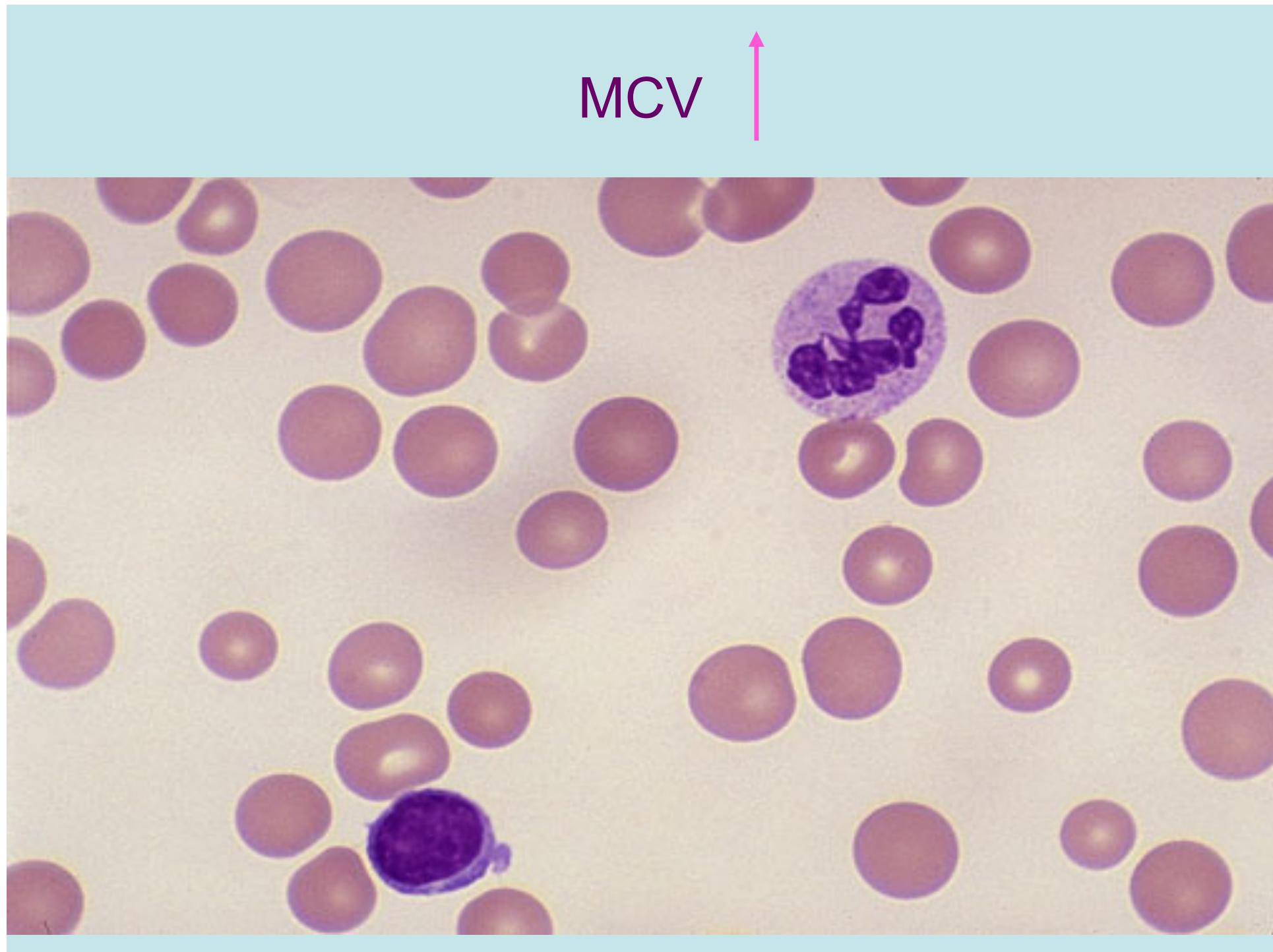

MCV ↓ MCH ↓

RDW ↑

MCV

Σιδηροπενική αναιμία: (Αιμοσφαιρίνη <10 g/dL)

Παρατηρείται: μικροκυττάρωση, υποχρωμία,
ποικιλοκυττάρωση
RDW ↑

